

Szántai Sárközi Ambrus elnök,
Magyar Árnyékolástechnikai Vállalkozások Egyesülete

BESZÉLJÜNK EGY NYELVEN!

Minőségi kiskaté és szótár az árnyékolástechnikában

Túlzás nélkül állíthatjuk, hogy hazánkban elfogadottá, általánossá vált a különböző árnyékolástechnikai termékek használata. Ennek a helyzetnek a kialakulását nagymértékben elősegítették a kilencvenes években szabadabbá váló külkereskedelmi kapcsolatok, amelyek biztosították a világpiacon fellelhető legkorszerűbb termékekhez való hozzáférést belföldön is. Az érintett magyarországi vállalkozások gyorsan reagáltak, sőt a növekedő fogyasztói kereslet miatt egyre többen indítottak új vállalkozást ezen a területen.

Az árnyékolástechnikai szakma két évtizedes fejlődésének tapasztalatai

Ez természetesen egyfelől örvendetes jelenség, hiszen szélesedett a választék, nőtt a verseny, és várható volt (ami részben be is következett), hogy csökkennek az árak.

A kedvező változások mellett azonban egyre nagyobb számban szembesülhetünk a nem kívánatos jelenségekkel is, ami bármennyire fájdalmas, mégiscsak törvényszerűen következett be. Ahogyan a nagy kínai filozófus, Konfuciusz mondta: „...ha az ablakon beengedjük a friss levegőt, akkor bejönnek a bogarak is.”

Az árnyékolástechnikai termékek elterjedését fel erősítette az energiaárak ezredfordulóra kialakuló robbanásszerű emelkedése, amelynek során a gyártók üzleti érdekeiktől vezérelve a termékek kétséget kizáróan kimutatható energiamegtakarító tulajdonságait helyezték a figyelem középpontjába. A szakmai cikkek, a konferenciák és a lakossági tájékoztatók a téli-nyári hő védelmi képességeket bizonygatták, ami a szakma számára szerencsés módon ugrásszerű keresletnövekedéssel járt.

Az árnyékolástechnikai termékek gyártása ma már eredményesen nem művelhető a céhes ipar szintjén, amely a szakmát jól láthatóan két fő csoportra bontotta: a gyártók és nagykereskedők, illetve a beépítők, javítók.

(A két csoport között térben és időben van átjárás, de ezek alapvetően nem befolyásolják egyik csoport sajátosságait sem.)

A társadalmi változások, a gazdaság strukturális átalakulása és annak a munkaerő piacra gyakorolt hatása sokak számára csábítóvá tette az árnyékolástechnikai szakmát. A tisztességes megélhetést keresőkön kívül sajnos megjelentek a „szerencselovagok” is. Ez érthető, mert a termékek egy jelentős része fogyasztói árat tekintve nem tartozik az olcsó áruk kategóriájába alapvetően a magas anyaghányad miatt. Üzleti szempontból az is vonzó, hogy a szereléssel foglalkozók kvázi kereskedelmi tevékenységet folytatnak, ami jelentősen gyorsítja a tőkeforgás sebességét. Ha ehhez még e tevékenység specifikumát is hozzá számítjuk (ami elsősorban a lakosság részére, sokszor minden adóvonzatot kikerülő módon végezhető szolgáltatásból következik), akkor érthetővé válik, hogy miért van olyan sok árnyékolástechnikai vállalkozás ma Magyarországon.

A káros jelenségek felerősödése

A szakmában eltöltött negyven év tapasztalatai alapján a szaktársak számának növekedéséről fanyar iróniával azt szoktam mondani: „ha valakinek ma van egy kártyás telefonja és egy valamennyire működőképes autója, akkor rövidesen nagy eséllyel redőnyössé válik.”

Az így kialakuló számtalan negatív hatással járó helyzetnek azután a szakma tisztességes művelői, de főként a fogyasztók az igazi károsultjai.

Tarthatatlan a helyzet, ezért a szakma tíz éve működő szervezetének kikerülhetetlen feladata keletkezett.

Évek óta folytak a viták arról, hogy mit és milyen sorrendben lehetne tenni. Ezek közül a szakmai oktatás és vizsgáztatás tűnt a legelső feltételnek, amely az OKJ-s képzés megindításával meg is valósult. A színvonalról, képzés körülményeiről, anomáliáiról és az eredményeiről már az első években szereztünk sajnos számos nem kívánatos tapasztalatot, amiről ebben a folyóiratban már jelentettünk meg elemzéseket.

1. kép A leeresztett redőny beszűrődő fénnel

Az újjáalakult és kibővült szakmai szervezetünk tagjai az elmúlt hetekben elhatározták, hogy megkísérlik a szakmában uralkodó káosz néhány elemének a rendezését. Elképzelésünk szerint ez az alapfeltétele annak, hogy elinduljunk a mindenki számára előnyös állapotok megteremtéséhez. (Természetesen ezt nem fogadják majd jól a zavarosban halászók, a nem hosszabb távon gondolkodók, és mindazok, akik számára a mai helyzet éppen megfelelő.)

Közismert, hogy a tisztességes vállalkozások számára milyen nehéz körülményeket teremtenek az engedély nélkül tevékenykedő, felelősséget nem vállaló, csak az árletöréssel operáló, agresszív piaci magatartást folytatók, akik kihasználják, pontosabban visszaélnék a fogyasztók szűkös fizetőképességével. Szerencsére ma már egyre több pórul járt végfelhasználó megtanulta a saját kárán, hogy a látszólag olcsó, ám silány minőségű termék válik később igazán drágává a számukra.

2. kép Furat

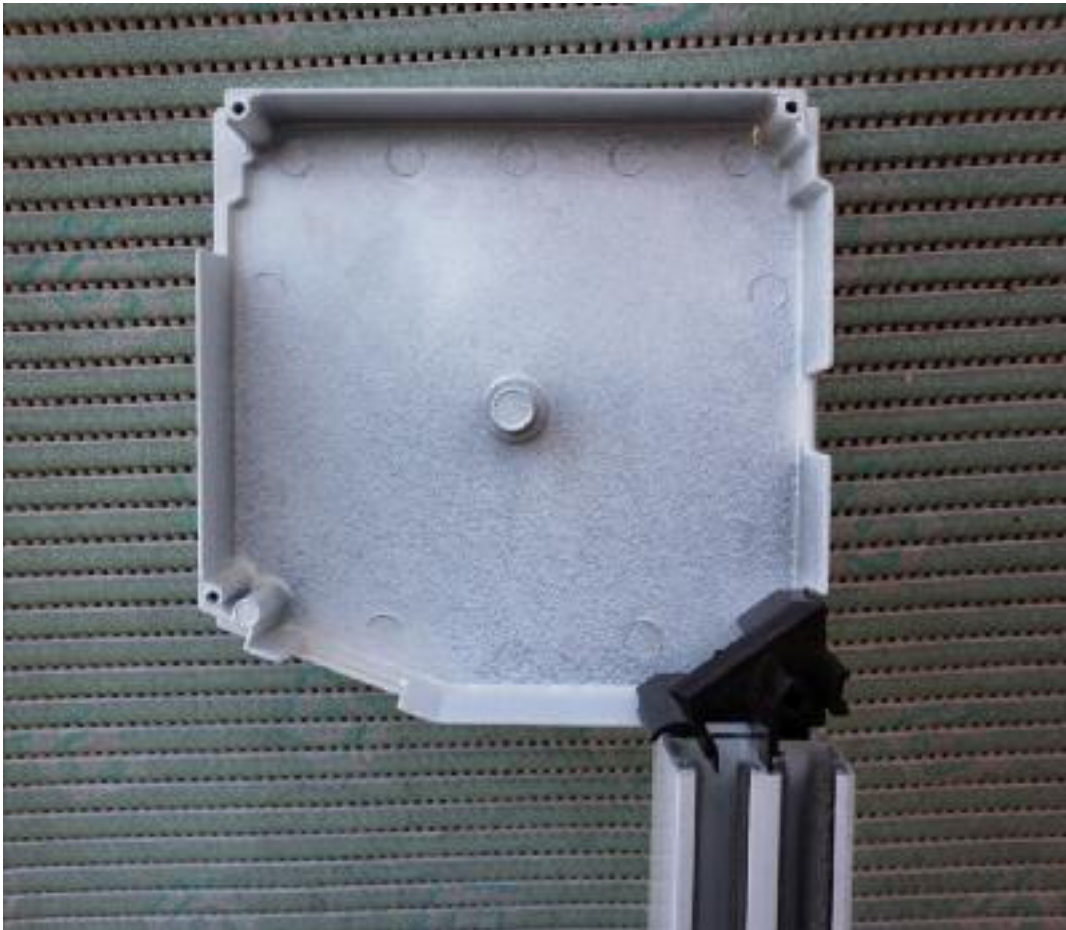
Először is beszéljünk egy nyelven!

A jobbító szándékú szakmabeliek pontosan tudják, hogy nem lehet mindenkit a kiváló minőségű és a legdrágább termékek vásárlására szorítani, mert mindig lesznek kevesebb lehetőséggel bíró és ezért szerényebb szintű igényekkel rendelkező vásárlók. A szükséges lépéseket csak ennek figyelembevételével lehet megtenni, ezért elsőként egy árnyékolástechnikai enciklopédia, egy ún. kiskaté megalkotását, valamint egy alaposabb feldolgozást és átfogóbb elemzést igénylő minőségi szabályrendszer bevezetését kezdjük meg.

A szakma gyakorlóit, de a fogyasztók számára is fontos lenne, hogy a termékek, szolgáltatások fogalmi elnevezései mindenki számára egyértelműek és elfogadottak legyenek. Ma ugyanis bizonyos termékeket nagyon sokféle módon jelölnek, ami komoly zavart okozhat. Ilyen például a külső tokos rendszereknél használatos egyik elem, amelyet egyidejűleg neveznek sínnek, levezetőnek, lefutónak, lábnek stb. Számomra a legmulatságosabban hangzó és elsőre nem is azonosítható kifejezés a „fennálló” megjelölés volt. Ennek a szótárszerű egyezménynek a megalkotásához természetesen minden érintett és érdekelt javaslatára, véleményére szükségünk van, mert csak így lehet bevezetni a leginkább elfogadott kifejezéseket.

A másik fontos elem a „Minőségi árnyékolástechnika stratégia és követelményrendszer” kialakítása. Egyfajta szabványként jelenhetne meg, amelynek megalkotása az alapanyag gyártókkal való szoros együttműködés nélkül nem képzelhető el. Az erről megkezdett vita során a kategorizálás, az osztályba sorolás, a minőségi védjegy bevezetése és más e területen nélkülözhetetlen szempontok bevezetésével kapcsolatban több elképzelés is felvetődött. A Magyar Árnyékolástechnikai Vállalkozások Egyesületének tagjai 2013. júniusi találkozásán kimondtuk, hogy ez egy hosszú és nehéz munka lesz, mégis felvállaltuk a megvalósítását. Az elnökség egyik tapasztalt és ebben a témában már jelentős előkészítő tanulmányokat készítő tagját felkértük a feladat koordinálására, vezetésére.

A tapasztalt, sokat látott árnyékolástechnikai vállalkozók persze tudják, hogy nem fedezték fel a csodagyógyszert, de mindezek nélkül nem lehet javítani a szakma színvonalának az állapotán. Azt is pontosan tudják, hogy még egy képzeletben elérhető idealizált állapot esetén is marad még bőven a szakmában olyan jelenség, amin javítani lehetne. Ha valamilyen csoda folytán létre jönne egy olyan mesészerű állapot, ahol minden termék pontosan annak paramétereinek felelne meg, amiről a termékbizonylata szól, akkor még

3. kép Alkatrész

mindig megmaradnának a szakszerűtlen beszerelés során előálló hibák.

Ez egy újabb megoldandó kérdéskört jelent, ami szerelők szakmai tudását minősítő osztályozó rendszer megalkotásának a szükségességét veti fel.

A beépítés minőségbiztosítási rendszere

Számtalan esetben fogalmazódik meg egy irányadó követelményrendszer megalkotása. Leggyakrabban az egyesületünkhöz eljutó, szakvéleményünket kérő szervezetek, hatóságok eljárási dokumentumaival való szembesülés során merül fel ennek szükségességére.

Közelmúltban jutott el hozzánk az a kifogás, amelyben a nyílászáróra felszerelt redőny teljesen zárt állapotában sem sötétített, mert a helytelen rögzítés miatt a levezető sín alatt komoly fénybeáramlás vált lehetővé. (1. kép)

Bizonyára nem egyedül találkozom az olyan „élményekkel”, amelyek a szakszerűtlenül szerelt és ezért durva meghibásodást szenvedett berendezések kijavítása során tapasztalhatók. Ezek olyan nagyfokú szakismeret hiányról, illetve hanyagságról árulkodnak, amelyek még a legkiválóbb minőségű terméket is használhatatlanná teszik. Egy alkalommal döbbenet szembesültem egy olyan esettel, amikor a Magyarországon elismerten legjobb minőségű alumínium re-

dőnyt úgy szerelte fel egy „kolléga”, hogy a redőny heveder bevezetését szolgáló furat helyét a tokon kívülre mérte fel és alakította ki. (A kivezető görgő leszerelése után ezt láttam.) (2. kép)

Jellemző az is, hogy a költségcsökkentés érdekében az alkatrészeket a legkedvezőbb árakon, de különböző helyeken vásárolják, majd az így összeállított termék - a nem azonos rendszer elemeiből adódóan - hibásan vagy egyáltalán nem működik. (3. kép)

Az árnyékolástechnikai szakmát gyakorlók személyiségükben, vállalkozásuk méretében és tartalmában is különböznek egymástól, továbbá versenytársak az üzleti életben. Ezért érdekellentétek állnak fent közöttük, mégis vannak közös érdekeik. A hosszú távú gazdálkodásra berendezkedett, saját és munkatársaik egzisztenciáját biztosító tevékenységüket csak egy korrekt körülmények között működő, valamilyen minimális szakmai közmegegyezésen alapuló és azt adott esetben jogszabályokkal is védett környezetben képesek biztosítani.

Azonos szakmai nyelvezet, elfogadott minőségi kritériumok és betartható szabályok világa nélkül a szakma, de végső soron a ma még olcsó áron, de rossz minőséget kínáló „perc-vállalkozók” által megkárosított fogyasztók is örök veszteségek maradnak.